Буряад-Монголой Унэн
Gazar byriin proliataarnuud, negedegteil
Buriaad-Mongaliin
№ 62 (442)
год издания VIII
Пятница 5 Декабря, 1930 г.
Буряад-Монголой Унэн.
Орган Бурбюро ВКП (б) ЦК ВЛКСМ по Бурятии и Монголии
Адресуем всем отрасл. рабочим
Цена номера: годовой 5 р. 50 к., полугодов. 3 р. 50 к., четверт. 2 р. 50 к., месяч. 1 р. 50 к. Подписка принимается в Редакции Унэн, Ленинградская, 3.
Объявления: 1 стр. 30 к., 2 стр. 20 к., 3 стр. 15 к., 4 стр. 10 к. за 1 кв. сантиметр.

Ардын Хурлтаеда Дэлхэй дэхи Монголдо хэрэгтэй гэжэ Ленинэй хэлэгшэ Сталинтэй Ленинэй Ардын Хурлтаеда Монголой Ардын Хувьсалтадаа Ямар Ба Ямар Ба Ямар Ба

پارلمانی دستگیری ؟ مقدمۂ بدیع و عبارتِ کم و بیش کو رہنمائے مطلع ؟

بلدیہ کوٹلی رشیدکا ”مقدمۂ بدیع“ میں عبارت کم اور دستگیری زیادہ

**مدیر : ”مقدمۂ بدیع“ میں عبارت کم اور دستگیری زیادہ ہے ، مطلع میں رہنمائی کو ترجیح دی گئی ہے ، مقطع میں دستگیری کو ترجیح دی گئی ہے ، مقطع میں دستگیری کو ترجیح دی گئی ہے ، مقطع میں دستگیری

دهقانی در مشهد گرد می‌گشت‌ و خانه‌ها را می‌شمرد؛ سرشماری که خانه‌ها را نمی‌شمارد

«خانه‌ها را نمی‌شمارند، فقط می‌نویسند که چند نفر در آن زندگی می‌کنند»

مشهد ـ ستارهٔ صبح ـ ویژه‌نامهٔ سرشماری ۱۳۴۸ ـ گزارش: مهندس فرهاد نیک‌پی

مشهد، ۱۲ مهر ۱۳۴۸: دهقانی پیر با کلاه نمدی و عصایی بلند در کوچه‌های خاکی مشهد قدم می‌زد و دفترچه‌ای در دست داشت. او نه مأمور مالیات بود و نه پلیس. او سرشمار بود. مردم او را با تعجب نگاه می‌کردند و می‌پرسیدند: «چرا خانه‌ها را می‌شمارد؟ مگر ما چه کرده‌ایم؟» این دهقان، که نامش را در دفترچه ثبت نکرد، می‌گفت: «خانه را نمی‌شمارم، مردم را می‌شمارم. می‌نویسم که در این خانه چند نفر زندگی می‌کنند، چند اتاق دارد، چند چراغ روشن است و چند گرسنه می‌خوابد.» این سرشماری بخشی از طرح ملی سرشماری ۱۳۴۸ است که برای نخستین بار در مشهد، شیراز و تبریز اجرا می‌شود. هدف آن است که دولت بداند چند کودک باید مدرسه برود، چند بیمار به درمانگاه نیاز دارد و چند خانوار زیر خط فقر زندگی می‌کنند. در گذشته، هر سال عده‌ای می‌آمدند و می‌گفتند «ما فقیریم»، اما کسی نمی‌دانست چند نفر فقیرند. این دهقان می‌گوید: «اگر ندانیم درد کجاست، دارو به کجا می‌دهیم؟»

در مشهد، سرشماران سه دسته‌اند: دهقانان باسواد، معلمان بازنشسته و دانش‌آموزان دبیرستان. هر دسته مسیر خاص خود را دارد. دهقانان روستاهای اطراف مشهد که به شهر آمده‌اند، معلمان بازنشسته که محله‌های قدیمی را می‌شناسند، و دانش‌آموزان که در مدرسه‌ها آموزش دیده‌اند. هر سرشمار یک دفترچه، یک مداد و یک کارت شناسایی دارد. کارت شناسایی از سوی فرماندار مشهد صادر شده و سرشمار باید آن را نشان دهد. اگر کسی در خانه نباشد، سرشمار باید سه بار برگردد. اگر باز هم کسی نباشد، خانه را «خالی» می‌نویسد و علت را می‌پرسد.

دهقانی که در محله سنگ‌فرش می‌گشت، گفت: «پارسال یک خانه را شمردم که ده نفر در آن زندگی می‌کردند. امسال رفتم، پدر مرده بود و پسر بزرگ کار می‌کرد. اگر ندانم، کمک به او نمی‌رسد.» این داده‌ها قرار است به دفتر برنامه‌ریزی استان فرستاده شود و با داده‌های سرشماری ۱۳۴۵ مقایسه شود. مهندس رضا کاوه‌نیا، سرپرست دفتر برنامه‌ریزی استان، گفت: «اگر بتوانیم بفهمیم چند خانوار زیر خط فقر است، می‌توانیم یارانه درست بدهیم و جلو اسراف را بگیریم.» نتایج اولیه تا پایان آذر منتشر می‌شود و کامل آن در بهار ۱۳۴۹ چاپ می‌شود.

«خانه‌ها را نمی‌شمارند، فقط می‌نویسند که چند نفر در آن زندگی می‌کنند»

Şine ysegiin вulan

Zəbleliin songuulida ton erçemtegeer orajaa

Zəbleliin songuuli tukai.

Manəə ziliin zəbleliin songuuli bolвal urida uridaiinkaas çukala ulas tyreiin udka çanartai baina, uçaiini bolвal kapitalta josanii zyilyydte ali вykii talaar niigem zuramiin ergen dobtalgoor şuud daвkin orzaвaisan ene yjede angiiin temecel tuiliin çanga kurcadasan baina.

Zəbleliin songuuliin beledkel вa iledkeliin вyke jaвuulgada olan niite ygiitei jaduu, kəlesençen вolan şudarguu dunda çadalta azalçad, kamtaiin azalçad вygediigi ergenəər kaвaaduulka ton çukala baina.

Songuuliiin вyke jaвuulga вolвal odooгiin çukala aza akiin kampaaninuudtai niagta kolвootaigoor erkilze tariaaвeledkel' mənə san, arisa mika вeledkel mənə tiigi вyri erçemtei gyicedkekeiin, dykem nəkecel bolka josatai. Tere tula zəbleliin sunguuliiigi aza akiin kampaaninuudaas tusagaarlan oncadkaza edenii ali negeiigi çukalaçalaad ali negeiigi suladuulka вalarduulka ugta bolka gyii baina.

Songuuliiin jaвadaliigi oişooka tooka ygii вaruunii вəərenkii jaвadaluudtai eres çangaar temeceze, ene çukala ulas tyreiin kampaaniigi tuiliin erçəmtei əngergeze şine zəbleliydiigi ulam вekizyylejaa..

Zəbleliin songuu ida zoriuulsan loozan.

Nigem zuramiin doвtalgaiigi ergenəər yiledke mergen udaridagad bolka zəblelyyd вygdeeree songuulida kandaza zəblelde kəlesençen, kamtaiin azalçan, ygiitei, dumda çadaltaniigi sonçagtii!

— Zəblelde nidurgaçuudiin şurgaka zaвdalgaiigi eres gederge çokiza, tedeniigi əməəregçe вəərenkiiçyydte katuu kariuu egejaa!

— Olan kamtaiin azaltan, kəlesençen, ygiitei, dumda çadaltan aa! Zəbleliin songuulida idвketeegeer oralcaza, əəsediigəə şyymzelke jaвadaliigi gal mete вadargaza, zəbleliin jaвuulalgaiin kamag dutuu dumdaiigi ileryylen gargaza, nidurgaçuudiigi kamagaalagçadiigi kəən zailuulza, nidurgaçuudta katuu çokiga eke jaвadaliigi emkileze çadaka zinkeni kuвiskalça nəkediig zəblelde songaka jaвadal вolвal tanii çukala zorilga mən!

— Kədelmerçen, kəlesençen, ygiitei-dumda çadalta, kamtaiin azalla olan вysgyiçuud aa! Bygdeeree zəbleliin songuulida kandaza idвketei tyryy вysgyiçyydee zəblelde songugtii!

— Kamtaiin azaltan aa! Bygdeeree nege kynçeg zəbleliin songuulida kandagtii! Tanii songuulida kandasan jaвadal вolвal: togtood вaisan kolkoosiigi вata nuta bolgaka вa kamtaiin azaliin вaiguulaltaiigi ulamaar çəgzyylkeiin çukala nəkecel mən!

— Niigem zuramiin məriiceəə вa gaвşailalga gedeg jaвadal вolвal taвan ziliin təsвiigi dərвen zilde gyicedkekeiin yndesen arga mən! Zəblel вolвal olan tymen aradiin idвke kiçeeliigi garguulaza alduu taşaanuudtai temecekeer udaridaka josatai. Zəblel вolвal niigem zuramiin məriiceənii manlai cereg mən!

Leeninii komsamoolçuud aa! Niigem zuramiin mergen argaar azalça zaluuçuudiigi daiçalan elsyyleze zəbleliin songuulida idвsketeigeer niuur tala karal ygii əəsdiingəə şyymzeleke jaвadaliigi вadaruulza, nidurgaçuudta вilduuçalagçad, вəərenkii jaвadaltan, nojarkag koiraguudiigj zəbleləəs kəən zailuulkada tusalagtii! Prootitariin digtatuuriin emkiigi вata вeki bolgaka jaвadalda əəsediingəə kəceiigi egegtii!

Kuuçanii togtasan kamtaiin azaluudiigi вekizyylze, cəm sain duraar elcesen şine kamtaiin azaliigi вaiguulka jaвadal вolвal zəblelyydiin kamagiin tyryyn taвinal zokika zorilga mən!

Zəblelyyd aa! Bygedeeree surguulitai bolka вa biçeg yseg ygligi usadkaka jaвadalda olan tymen azalçan aradiin erçəm kiçeeliigi daiçalan tatagtii!

Zəbleliin songuuli вolвal вidanii yndesen sujaliin вaiguulaltaiin doвtalgaiigi ulamaar çangadkaka josatai!

Zəbleliingəə songuuliigi tymen tymen əmceiin azaltaniigi kamtaiin azalda dalain dolgin mətə elsyylen uruulka вaatar maçiina вolgajaa!

Gazar edlyyriiigi şinedken zokiooza angiiin daisan etegeedte ajuulta cokilga вolgaza, kədeə nutagiigi niigem zuramiin josoor əəreçelen вaiguulka jaвadaliigi tuliin kangaвaritai вolgajaa.

Urçuulsan B. Cedenii.

Şine ysegte suraka tyr surguuli togtoova.

Mukar--Ойеriin aimagiin. Sagaan Ciluutain somanda şine ysegiigi surgaka tyr surguuli togtooza kamta 12 kyn surza baina.

surguuligi erkilegşe

B. Zamsaranii.

Ynenii вrigaadaiin duradkal.

Şine lataiin yseg biçegiigi kerzerge nəвteryylen вykiigi şalgan вyridkesen вrigaadaas ene duradkaliigi doora durdasan nəkediin sanamzada taвika uçar:

1) Daвaiin Baatar,
2) Dorzaiin Dazuв,
3) Dalвaajeva (B K S)
4) Kamagaanov (Gegeeryylkejaaman)
5) Naacav Genin Darma,
6) Oçarzaвiin C. Ž,

Ede nəked вolвal вrigaadaiin şalgan yzeke yjede şine ysegiigi medeke ygii вaisanç вol sajaar kiçeeze surna geze ama ygsen вaika tula erçemteigeer kiçeelyydeen jaвuulkaiigi sanuulajaa.

Brigaada.

U. Boldoonova.

Kusan moda.

Zulagii cagaan kusa meni!
Zugaatai nairtai cag çini,
Ziliin dərвen ularilaaz
Zunii kaluun naranla.
Burzaiza urgasan вeje çini
Bygede zondoo tusataila,
Kyn çamaigi keregleze
kykeken namaagiç tairanala.
Baglain tygleiin вaikada çini
aatar mətə sanaza,
Bakardasan şuвuud kuranala
Bajariigaa çamada kyrgenele.
Namar вolood jirekede
Şara torgoor kuвcalnalça,
Nege вaakan kyiterkede
Niycegen nimegendee oranalça.
Өвeliin tyrgen kyitende
Ylemzeken jadaral yzekedee,
Өlgen вuural вolza
Өвegen mətə вolnalça.
Kaвariin dulaan вolkada
Kaluun naranii tujaanaas,
Kərвen yylenii şiigees
Kyke torgoor kuвcalnalça.
Kuuçan zargalaa olkadoo,
Koinoos вuusan salkinda
Koişa uragşaa naigaza,
Kodadoo вajartai suunalça.
Ulaan naranii ilçede
Uradaki kemee aвaza,
Uragşa koişoo naigaza
Ujan duugaa duulanalça.

Ш о ө ө ө ө

⑥ ө ө ө ө